

Redactiestatuut en bladformule

‘Epilepsie, periodiek voor professionals’

'Epilepsie, periodiek voor professionals' is het kwartaalblad van de Nederlandse Liga tegen Epilepsie, de Nederlandse afdeling van de 'International League Against Epilepsy'.

Voorgeschiedenis

Het eerste blad van de Liga verscheen in 1972 met de naam 'Epilepsie Bulletin'. Vervolgens ontstond daaruit in 1999 het 'Nederlands Tijdschrift voor Epileptologie'. Toen Professor Meinardi en mevrouw Harting in 2002 terugtraden als respectievelijk hoofdredacteur en secretaresse, kon niet direct in hun opvolging worden voorzien. Enkele redactieleden zochten daarop naar een nieuwe formule om de Ligaleden te informeren over onderzoek, ontwikkelingen en andere relevante onderwerpen uit de epilepsiezorg. Vanaf 2003 verschijnt het blad van de Liga in een nieuwe vorm en met een andere formule: 'Epilepsie, periodiek voor professionals'. Het doel van het blad is gelijk aan beide voorgangers.

Bij het vormgeven van 'Epilepsie' werd rekening gehouden met de resultaten van een enquête in 2002 naar de waardering van het Nederlands Tijdschrift voor Epileptologie. De primaire doelgroep, de Ligaleden, waardeert het blad als informatiemedium. Voor neurologen pakte de vergelijking met (internationale) wetenschappelijke tijdschriften negatief uit. Het blad kan echter niet en pretendeert ook niet te concurreren met wetenschappelijke bladen. Voor belangrijke wetenschappelijke publicaties bestaan voldoende internationale tijdschriften. Het huidige bestuur van de Liga heeft daarom besloten dat het *geresty/de* nieuwe blad zich meer moet richten op de wensen van de Ligaleden. Dit houdt in dat het nieuwe blad voornamelijk bedoeld is om de leden van de Liga te informeren over hun vakgebied. Omdat Nederland een van de weinige landen is waar de Liga ook uit niet-medici bestaat, zal er meer dan voorheen aandacht zijn voor bijvoorbeeld de sociale kant van epilepsie en zullen de wetenschappelijke bijdragen toegankelijker zijn, zodat deze ook voor de grote groep van perifere bij epilepsie betrokken disciplines interessant zijn. De gewaardeerde themanummers na afloop van symposia blijven gehandhaafd. Als er een jaar geen symposium is, wordt er een speciaal (september)nummer uitgegeven. De inhoud van dit nummer wordt zo veel mogelijk toegespitst op de belangstelling van neurologen in de eerste- en tweedelijn.

Eind 2007 is een lezersonderzoek gehouden onder de lezers van 'Epilepsie'. De kernredactie wilde weten of het blad de doelen behaalt zoals deze staan beschreven in het redactiestatuut. Uit de respons bleek dat 'Epilepsie' goed wordt gelezen: driekwart van de respondenten leest 'Epilepsie' altijd. Verder vinden de lezers het blad een goede informatiebron voor wetenschappelijk onderzoek. Er waren uiteraard ook wat suggesties voor verbetering, zoals een betere balans tussen berichtgeving over wetenschappelijk onderzoek en epilepsiezorg, de uitstraling van het blad wordt professioneler als het op mooier papier wordt uitgebracht en meer digitale ondersteuning door de website van de Liga. De voorstellen van verbetering zijn in de loop van 2009 geïmplementeerd.

Doel

Het blad 'Epilepsie' heeft drie doelen, die allemaal even belangrijk zijn:

- Informatie en kennis overdragen
- Onderlinge contacten bevorderen
- Wetenschappelijk onderzoek stimuleren

Doelgroep

Mensen die in de epilepsiezorg werken (professionals). 'Epilepsie' verschijnt viermaal per jaar en wordt toegezonden aan de leden van de Liga. Jaarlijks komt er een speciaal nummer uit, dat tevens wordt toegezonden aan neurologen in Nederland en Vlaanderen. Voor niet-leden is het speciale nummer tegen vergoeding te verkrijgen.

'Epilepsie' in relatie tot andere communicatiemiddelen

De Liga beschikt over meerdere communicatiemiddelen, zoals haar internetsite (www.epilepsieliga.nl), het Nationaal Epilepsie Symposium, wetenschappelijke bijeenkomsten georganiseerd door de Sectie Wetenschappelijk Onderzoek en (leden)vergaderingen. Vooral de interactie met de internetsite zal in de toekomst duidelijker vorm moeten krijgen. Hiervoor zijn op dit moment de volgende afspraken gemaakt:

1. De inhoudsopgave met de korte samenvatting van de verschillende bijdragen wordt na het verschijnen van het blad op de website gepubliceerd.
2. Als een bijdrage is gebaseerd op een bepaald (onderzoeks)rapport of als er wordt verwezen naar rapporten of verslagen die niet algemeen beschikbaar zijn via internet dan worden deze rapporten of verslagen (of de link hiernaar) op de website van de Liga geplaatst. Dit natuurlijk alleen als de auteur hiermee akkoord gaat

Stijl en inhoud

Professioneel en interessant

De inhoud van 'Epilepsie' is toegankelijk voor alle leden van de Liga. Zaken betreffende de directe patiëntenzorg, de organisatie rond die zorg en de ontwikkelingen die leiden tot een verbetering van die zorg (Onderzoek & Ontwikkeling) worden op een korte en bondige manier uiteengezet.

Aantrekkelijk en eenvoudig

Het blad moet uitnodigen tot lezen. Het moet een aantrekkelijke uitstraling hebben. De indeling moet helder zijn zodat iedere geïnteresseerde lezer eenvoudig het artikel van zijn of haar interessegebied vindt. Stijl en inhoud moeten een niveau hebben dat leden van de Liga aanspreekt.

Vaste rubrieken

Om de herkenbaarheid te vergroten en in het aanbod van onderwerpen structuur aan te brengen, maakt 'Epilepsie' gebruik van vaste rubrieken. De rubrieken zijn:

- Actueel (2 à 3 pagina's). In deze rubriek worden actuele zaken behandeld, met een diversiteit die overeenkomt met de diversiteit in disciplines betrokken bij de epilepsiezorg. De onderwerpen kunnen betrekking hebben op veranderingen of ontwikkelingen in overheids- of regionaal beleid, in organisaties, in beroepsgroepen, maar ook op nieuwe ontwikkelingen die samenhangen met wetenschappelijk onderzoek (waaronder verslag van internationale conferenties en internationale projecten). Het bindende karakter van de onderwerpen is de actualiteit hiervan.
- Wetenschappelijk onderzoek (5 à 6 pagina's). In deze rubriek is er plaats voor wetenschappelijke artikelen. Deze artikelen staan niet op zichzelf, maar worden binnen een onderzoekslijn geplaatst. Dit betekent dat de lezer niet alleen een wetenschappelijk verslag krijgt, maar ook inzicht in de context waarin dit werk gedaan werd en de personen/instituten die hierbij waren betrokken.
- Casuïstiek (2 pagina's). In elk nummer zal een casus worden besproken door een deskundige uit één van de bij de epilepsiezorg betrokken disciplines. Dus dit kan een neuroloog of psycholoog zijn, maar ook een verpleegkundige of docent.

- Historische wetenswaardigheden (2 pagina's; tweemaal per jaar). Deze rubriek is bekend uit het 'Nederlands Tijdschrift voor Epileptologie' en wordt wegens succes geprolongeerd.
- Verantwoorde epilepsiezorg (2 à 3 pagina's). Deze rubriek schenkt aandacht aan initiatieven gericht op verbetering van de kwaliteit, de organisatie of de samenhang van de zorg voor mensen met epilepsie. De naam van de rubriek is afgeleid van de Kwaliteitswet Zorginstellingen. Deze wet omschrijft 'verantwoorde zorg' als zorg van goed niveau, die in ieder geval doeltreffend, doelmatig en patiëntgericht wordt verleend en die afgestemd is op de reële behoefte van de patiënt.
- Proefschriftbesprekingen (1 pagina per bespreking). In deze rubriek worden de leden van de liga geïnformeerd over wetenschappelijk onderzoek dat in Nederland en Vlaanderen wordt gedaan in een direct aan Epilepsie gerelateerd gebied, dat heeft geleid tot een dissertatie.
- Congresverslag/WAR-nieuws/NEF-nieuws (1 pagina; wisselende rubriek).
- Forum (2 à 3 pagina's; wisselende rubriek). In deze rubriek bespreekt een panel van experts de meest recente ontwikkelingen in het epilepsieonderzoek.
- Ingezonden berichten (1 pagina). Deze rubriek geeft lezers de ruimte om in maximaal een half A4 te reageren op artikelen in het blad of melding te maken van ontwikkelingen in de epilepsiewereld, zoals een nieuwe voorzitter van de EVN, iemand die afscheid neemt, etc.
- Naast de vaste rubrieken zijn er onderwerpen die in ieder nummer terugkeren:
 - inhoudsopgave op de cover;
 - algemene tekst over de Liga en 'Epilepsie'
 - voorwoord
 - colofon
 - agenda

De kernredactie zorgt ervoor dat alle doelgroepen van de Liga evenredig in de rubrieken aan bod komen.

Omvang, frequentie en verspreiding

Het blad heeft een omvang van 16 pagina's (met de mogelijkheid tot uitbreiding naar 20, 24, 28, 32 of 36 pagina's) en verschijnt eens per kwartaal, aan het begin van de laatste maand van het kwartaal. Dus: maart, juni, september (special, staat ook op het voorblad vermeld), december. De Ligaleden krijgen 'Epilepsie' naar wens thuis of op het werk toegestuurd.

Beeld, vormgeving en druk

Tekst is het belangrijkste in het blad. Om het geheel visueel aantrekkelijk te houden, wordt de auteur gestimuleerd om beeld bij zijn of haar artikelen te leveren. De vormgeving en de afbeeldingen zorgen dat 'Epilepsie' een aantrekkelijk en prettig leesbaar blad is. De vormgeving stuurt de lezer. Door het gebruik van koppen, streamers, samenvattingen en kaders is het blad overzichtelijk en ontstaat afwisseling. De vormgeving is leidend voor de tekstproductie. Dit wil zeggen dat als de vormgeving dat vereist artikelen worden ingekort of anders opgebouwd. Druk: full color, 100 grams HV gesat mc, geniet gebrocheerd met 2 oognetjes.

Redactionele organisatie

'Epilepsie' is een uitgave van de Nederlandse Liga tegen Epilepsie. 'Epilepsie' wordt onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de Liga uitgegeven. Besluiten tot wijziging van de redactionele uitgangspunten worden alleen genomen na overleg tussen uitgever, bestuur van de Liga en de kernredactie. Epilepsie kent een kernredactie en een redactieraad.

Kernredactie

Doel van de kernredactie is de realisatie van 'Epilepsie' volgens het redactiestatuut.

Taak:

- maken inhoudvoorstel, inclusief planning;
- auteurs en referenten kiezen en benaderen;
- inhoud voorleggen aan referenten;
- inhoudelijk beoordelen en redigeren bijdragen.

Elk van de kernredactieleden heeft de verantwoordelijkheid voor de inhoud van een eigen rubriek. De verdeling van de rubrieken is als volgt:

- Gerrit-Jan de Haan (voorzitter van de Liga) is samen met Kees Braun (lid van het bestuur van de Liga), verantwoordelijk voor de berichtgeving over en van de Liga;
- Kees van Huffelen (klinisch neurofysioloog), verantwoordelijk voor de rubriek 'Casuïstiek';
- Govert Hoogland (neurobioloog), verantwoordelijk voor de rubriek 'Wetenschappelijk onderzoek'*;
- Pauly Ossenblok (medisch fysicus), verantwoordelijk voor de rubrieken 'Van de redactie', 'Actueel' en 'Historische wetenswaardigheden**';
- Robert ten Houten (kinderneuroloog) en Cyrille Ferrier (neuroloog), verantwoordelijk voor de rubriek 'Verantwoorde epilepsiezorg';
- Willem Alpherts (neuropsycholoog), verantwoordelijk voor de rubriek 'Proefschriftbesprekingen'* en 'Agenda';
- Odile van Iersel (bladmanager), vult door externe input en input van de kernredactie de rubriek 'Ingezonden berichten' en is verantwoordelijk voor de drukwerkbegeleiding;
- Joke van den Boogaard (secretariële werkzaamheden)

* Govert en Willem zijn uitwisselbaar wat betreft hun verantwoordelijkheid voor de rubriek Wetenschappelijk onderzoek en Proefschriftbesprekingen. Dit zal o.a. afhangen van het onderwerp dat aan de orde is.

** In overleg met Paul Eling en Willy Renier.

De kernredactie komt tenminste viermaal per jaar bijeen.

De leden van de kernredactie worden benoemd door het bestuur van de Liga en wel voor vier jaar. Na afloop van de zittingsduur treden de kernredactieleden af. Op verzoek van het bestuur van de Liga is herbenoeming mogelijk. In een tussentijdse vacature wordt door de kernredactie voorzien.

Redactieraad

Bestaat uit vertegenwoordigers uit de diverse disciplines van de epilepsiezorg. Doel van de redactieraad is het realiseren van een kwaliteitsimpuls voor het blad door gebruik te maken van de specifieke kennis van de redactieraadleden. De redactieraad heeft naast een algemeen adviserende functie tot taak om 'input' te leveren voor de diverse rubrieken en hier samen met de verantwoordelijke uit de kernredactie vorm aan te geven (kiezen van thema, auteurs, referenten, etc.). Afzonderlijke redactieraadleden kunnen worden benaderd met de vraag om bijdragen aan 'Epilepsie' te beoordelen of een bijdrage te leveren.

Samenstelling redactieraad:

Beun, drs. A. (Annemarie), neuroloog
Brilstra, E.H. (Eva), klinisch geneticus
Carpay, dr. J.A. (Hans), neuroloog
Edelbroek, dr. P.M. (Peter), klinisch chemicus
Eling, dr. P.A.T.M. (Paul), neuropsycholoog
Harrison, K. (Kitty), verpleegkundig specialist
Heisen, Th. (Theo), maatschappelijk werker

Hendriksen, dr. J. (Jos), klinisch psycholoog/kinder- en jeugdpsycholoog - specialist
Iterson van, drs. L. (Loretta), kinderneuropsycholoog
Kranen-Mastenbroek van, dr. V.H.J.M. (Vivianne), klinisch neurofysioloog
Lazeron, dr. H.C. (Richard), neuroloog
Majoie, dr. H.J.M. (Marian), neuroloog
Renier, em. prof. dr. W.O. (Willy), Willy Renier, emiritus hoogleraar epileptologie
Rijn van, dr. C.M. (Tineke), neurofysioloog
Schijns, dr. O.E.M.G. (Olaf), neurochirurg
Tempels, T. (Ton), directeur Epilepsie Vereniging Nederland
Thijs, dr. R.D. (Roland), neuroloog
Thoonen, Dr. G.H.J. (Geert), orthopedagoog/GZ-psycholoog
Vader, Ch. (Christian), ziekenhuisapotheker
Voskuyl, dr. R.A. (Rob), neurobioloog

De redactieraad komt eenmaal per jaar bijeen.

De leden van de redactieraad worden benoemd door de kernredactie en wel voor twee jaar. Op verzoek van de kernredactie is herbenoeming mogelijk. In een tussentijdse vacature wordt door de kernredactie voorzien.

Procedure voor plaatsing van bijdragen in 'Epilepsie'

Auteurs worden gevraagd om een bijdrage te leveren aan 'Epilepsie'. Dit betekent niet dat datgene dat wordt aangeleverd ongewijzigd wordt geplaatst. Alle bijdragen van auteurs aan 'Epilepsie' worden beoordeeld door referenten en op hun inhoud getoetst door de kernredactie van 'Epilepsie'. Hierbij wordt de volgende procedure gevolgd:

- De rubriekscoördinator (RC) verzoekt de beoogde referenten om medewerking.
- De RC geeft de namen plus e-mailadressen door aan Joke.
- Joke bewaakt het proces. Dat wil zeggen dat zij de kopij doorstuurt naar de referenten en er voor zorgt dat de reactie van deze personen tijdig naar de RC wordt gestuurd.
- Het commentaar van de referenten wordt geanonimiseerd naar de auteur(s) gestuurd. Dat wil zeggen dat de RC verwerkt het commentaar van de referenten in de vorm van een advies aan de auteur voor wijziging van de kopij.
- De auteur verwerkt het commentaar in de bijdrage. Dit eventueel in overleg met de rubrieksverantwoordelijke en via hem of haar met referent(en).
- Indien het oordeel van (één van) de referenten negatief is ten aanzien van plaatsing van de bijdrage wordt dit besproken met de auteur(s). In overleg wordt besloten hoe de bijdrage te wijzigen zodat deze volgens het oordeel van auteur én rubrieksverantwoordelijke wél geschikt is voor plaatsing. Het resultaat van dit overleg wordt voorgelegd aan beide referenten.
- De RC zorgt dat de bijdrage geheel past in het formaat dat wordt gebruikt door 'Epilepsie' (dus volgorde auteurs, titel samenvatting etc en juiste formaat referenties).
- Toetsing van de inhoud van de bijdragen vindt plaats in de kernredactie. De bijdragen worden alleen dan geplaatst indien hierover overeenstemming is in de kernredactie. De auteur heeft vetorecht indien geen overeenstemming kan worden bereikt over de tekst van een bijdrage.

Correcties en eindredactie

Alle leden van de kernredactie zijn verantwoordelijk voor een eigen deel van het blad. De routing is als volgt

- Leden van de kernredactie verzoeken auteurs om een bijdrage en de van tevoren aangewezen referenten om deze bijdrage te refereren.
- Kernredactie levert tekst van auteurs aan bij secretariaat (Joke).
- Secretariaat (Joke) stuurt teksten door naar de aangewezen referenten.
- Secretariaat ontvangt de correcties/adviezen van referenten en stuurt die door naar rubriekverantwoordelijk kernredactielid.
- Rubriekverantwoordelijk kernredactielid bespreekt dit met auteur.
- Hoofdredacteur (Pauly) beoordeelt aangepaste stukken inhoudelijk en redigeert tekstueel.
- Hoofdredacteur stuurt totale bestand naar bladmanager (Odile).
- Bladmanager redigeert tekstueel.
- Bladmanager stuurt totaalbestand naar alle kernredactieleden.
- Opmerkingen van kernredactieleden gaan naar hoofdredacteur. Hoofdredacteur stuurt aangepast totaalbestand opnieuw naar bladmanager.
- Bladmanager regelt opmaak.
- Opgemaakte proef wordt tweemaal met hoofdredacteur afgestemd. Eerste proef wordt hoofdzakelijk door de hoofdredacteur bekeken en de bladmanager geeft reactie op de tweede proef.
- Akkoord op opgemaakte proef van hoofdredacteur aan bladmanager.
- Drukwerkbegeleiding en drukproef wordt geregeld en gecontroleerd door de bladmanager.

Werkwijze in geval van een gastredacteur

Indien er een gastredacteur is gevraagd om (mede) invulling te geven aan een rubriek of aan het speciale septembernummer van 'Epilepsie' dan is de eindverantwoordelijkheid van de RC en de eindredactie hetzelfde. Ook de hierboven beschreven procedures zijn grotendeels hetzelfde. Het verschil is dat in geval van een gastredacteur de RC en/of de hoofdredacteur zowel de invulling van het blad als het eindresultaat (bijdragen, rubriek of speciale nummer) inhoudelijk afstemt met de gastredacteur.

Opgesteld te Houten op 26 augustus 2003 (herzien op 13 april 2005, 6 juli 2005, 17 juli 2006, 31 oktober 2006; 26 maart 2007; 3 juni 2010).